

T.C.
AYDIN VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
I. DÖNEM II. YAZILI SINAVI (İL GENELİ)
TARİH
10. SINIF

MAZERET OTURUMU

ALDIĞI PUAN

Adı ve Soyadı :
Sınıfı / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE !

1. Bu kitapçıkta 10 soru vardır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, soruların altında boş bırakılan yerlere yazınız.
3. Sınav 100 tam puan üzerinden değerlendirilecektir.
4. Soruların puan değeri, soru sonlarında belirtilmiştir.

1. 1299 ile 1453 yılları arasındaki süreçte meydana gelen siyasi gelişmeler aşağıda karışık olarak verilmiştir.

- Maltepe Savaşı
- Çirmen Savaşı
- Koyunhisar Savaşı
- Fetret Devri
- Varna Savaşı

Verilen olayları aşağıdaki tabloya kronolojik sıraya uygun bir şekilde yazınız. (2+2+2+2+2=10 puan)

1-	<i>Koyunhisar Savaşı</i>
2-	<i>Maltepe Savaşı</i>
3-	<i>Çirmen Savaşı</i>
4-	<i>Fetret Devri</i>
5-	<i>Varna Savaşı</i>

Not: Tabloda ilgili satıra kronolojik olarak doğru yazılan her cevap 2 puan olarak değerlendirilir.

2. Osmanlı Beyliği'nin kuruluşu ve beyliği kuran hanedanın menşei tarihçileri epey uğraştıran bir konu olmuş, bu konuyla ilgili çeşitli rivayetler ortaya atılmıştır.

Bu tür rivayetlerin ortaya çıkmasının ana nedeni nedir? Yazınız. (10 puan)

- *Osmanlı Beyliği'nin kurucusunun menşei(kökene) ile ilgili farklı iddialar olmasıdır.*
- *Osmanlı Beyliği'nin kurucusunun menşei(kökene) ile ilgili yeterli kaynağın bulunmamasıdır.*

Not: Yukarıdaki örnek cevapları anlamsal olarak barındıran cümle, kavram veya farklı ifadeler doğru cevap olarak kabul edilir. Tam ve doğru yanıtla ilişkili olan tüm ifadeler tam puanla değerlendirilir. Verilen cevaplardan bir madde yazan öğrenciye 10 tam puan verilir.

3. Osman Bey, beyliğin başına geçtikten sonra Anadolu beylikleri arasında yaşanan mücadelelerden uzak durmuştur. Kendisine hedef olarak Bizans topraklarını almıştır. Bu şekilde İslam dinine olan hizmeti de ona ayrıca yeni bir unvan kazandırmıştır.

Verilen bilgiye göre;

a) Osman Beyin yürüttüğü batı eksenli fetihlerin gerçekleştirilmesinde hangi siyasetin uygulandığını yazınız. (5 puan)

- Gaza ve Cihat politikası
- Bizans'ın zayıf olması
- Bizans sınırında kurulmuş olması
- Bizans Devleti'nde yaşanan iç karışıklıklar
- Tekfurların kötü yönetimi
- Gaza ve Cihat anlayışı
- Anadolu Türk Beylikleriyle mücadele girişmemesi

Not: Verilen cevabı anlamsal olarak barındıran cümle, kavram veya farklı ifadeler doğru cevap olarak kabul edilir ve 5 puan olarak değerlendirilir.

b) Osman Bey'in uyguladığı siyasetin islam dini açısından O'na kazandırdığı ünvan nedir? (5 puan)

- Gazi unvanı kazanmıştır.

Not: İlgili cevabın doğru şekilde yazılması 5 tam puan ile değerlendirilir.

4. a) Moğol İmparatoru Cengiz Han'ın torunu Batu Han tarafından Karadeniz'in kuzeyinde kurulan bu devletin hâkimiyet alanı, Karadeniz'den Avrupa'ya kadar uzanıyordu. Bu devlet ayrıca Rus knezliklerine baskı uygulayarak onların Karadeniz'e inmelerine de engel oluyordu.

- b) 14. yüzyıl başlarında Yakın Doğu'daki en güçlü devletlerden biridir. Mısır'da kurulan bu Türk devletinin hâkimiyet alanları içerisinde Suriye, Filistin, Hicaz ve Irak bulunuyordu. Ayrıca Baharat Yolu da denetimleri altındaydı.

Bu açıklamalarda verilen iki devletin isimlerini yazınız. (5+5=10 puan)

- a) Altınorda Devleti (5p)
b) Memlük Devleti (5p)

Not: Yukarıdaki örnek cevapları anlamsal olarak barındıran cümle, kavram veya farklı ifadeler doğru cevap olarak kabul edilir. Verilen cevaplardan a bölümündeki cevabı yazan öğrenciye 5 puan, b bölümündeki cevabı yazan öğrenciye 5 puan verilir.

5. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de ve Balkanlarda hakimiyet kurmak için uyguladığı politikalardan ikisini yazınız. (5+5=10 puan)

- Ahilerin desteğini alması
- Gaza ve Cihat anlayışı
- Ganimet elde etme isteği
- İskan politikası
- İstimalet politikası
- Akıncı ve uç beylerinin desteği
- Şeyh ve dervişlerin desteği
- Bacıyan-i Rumların desteği

Not: Yukarıdaki örnek cevapları anlamsal olarak barındıran cümle, kavram veya farklı ifadeler doğru cevap olarak kabul edilir, iki (2) madde yazan öğrenciye 10 tam puan, bir (1) madde yazan öğrenciye 5 puan verilecektir. Tam ve doğru yanıtla ilişkili olan tüm ifadeler tam puanla değerlendirilir.

6. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'ye geçişi hangi kalenin alınması ile gerçekleşti? Bu kalenin alınması Batı'ya yapılacak fetihleri nasıl etkiledi? Yazınız.(10 puan)

Çimpe Kalesi'nin alınması ile gerçekleşti. (5p) Çimpe Kalesi yapılacak fetihlerde üs olarak kullanıldı. (5p)

Not: Yukarıdaki örnek cevapları anlamsal olarak barındıran cümle, kavram veya farklı ifadeler doğru cevap olarak kabul edilir, sorunun sadece ilk aşamasını cevaplayan öğrenciyeye 5 puan, sadece ikinci aşamasını cevaplayan öğrenciyeye 5 puan, her iki aşamayı doğru cevaplayan öğrenciyeye 10 tam puan verilir.

Not: Sorunun ilk aşamasının cevabı olarak Çimpe Kalesi yazılması doğru cevap kabul edilecektir. Bunun dışındaki cevaplar yanlış kabul edilecektir.

7. Osmanlı Devleti Anadolu Türk siyasi birliğini sağlayabilmek için Orhan Bey'den itibaren Anadolu beylikleri ile mücadelelere başlamıştır. Osmanlı Devleti bazen beyliklerinin iç karışıklıklarından faydalanarak, bazen barışçı yollarla, bazen de savaşarak Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya çalışmıştır.

Osmanlı Devleti'nde padişah I. Murat, izlediği barışçı yollarla; hangi beyliklerden toprak alarak Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya çalışmıştır, yazınız. (5+5=10 Puan)

Germiyanoğulları ve Hamitoğulları Beyliklerinden toprak alınmıştır.

Not: Beyliklerden birinin adını doğru cevaba 5 puan, iki beyliğin adını doğru cevaba 10 tam puan verilir. Germiyanoğulları ve Hamitoğulları beylikleri dışında yazılan cevaplar kabul edilmeyecektir.

8. Ankara Savaşı'ndan sonra yaşanan Fetret devrinde Anadolu'daki pek çok beylik Osmanlı Devleti'nden kopup bağımsızlık kazanırken Balkanlarda ise önemli bir kayıp yaşanmamıştır. Bu durumun sebeplerinden birini yazınız. (10 puan)

- Tımar sistemi

- İstimalet (Hoşgörü) Politikası

- İskan (Şenlendirme) Politikası

- Yüzyıl Savaşları'nın etkisi

- Adil yönetim anlayışı

Not: Yukarıdaki örnek cevapları anlamsal olarak barındıran cümle, kavram veya farklı ifadeler doğru cevap olarak kabul edilir. Tam ve doğru yanıtla ilişkili olan tüm ifadeler tam puanla değerlendirilir. Verilen cevaplardan bir madde yazan öğrenciyeye 10 tam puan verilir.

9. Orhan Bey döneminde Yaya ve Müsellem birlikleri kurulmadan önce yapılan savaşlarda askeri kuvvetler hangi unsurlardan oluşuyordu? Bunlardan iki tanesini yazınız. (5+5=10 puan)

- Aşiret birlikleri(Türkmenler)
- Gaziyan-i Rum
- Bacıyan-i Rum
- Ahiyan-i Rum
- Abdalan-i Rum
- Ücretli askerler
- Gönüllüler
- Alpler
- Akıncılar
- Diğer beyliklerden gelen yardımcı kuvvetler

Not: Yukarıdaki örnek cevapları anlamsal olarak barındıran cümle, kavram veya farklı ifadeler doğru cevap olarak kabul edilir, iki (2) madde yazan öğrenciye 10 tam puan, bir (1) madde yazan öğrenciye 5 puan verilecektir. Tam ve doğru yanıtla ilişkili olan tüm ifadeler tam puanla değerlendirilir.

10. 14-16. yüzyıllarda tımar sistemi, Osmanlı Devleti'nde oldukça önemli bir yere sahip olmuş, Osmanlı Devleti'nin askerî, ekonomik ve idari durumunu da doğrudan etkilemiştir.

Tımar Sisteminin Osmanlı Devleti'ne sağladığı idari kazanımlardan bir tanesini yazınız. (10 puan)

- Merkezi otoritenin güçlendirilmiştir
- Asayiş sağlandı, Anadolu'da huzur ortamı oluşmuştur.
- Tımar sahipleri buldukları yerde güvenliği sağlamışlardır.
- Konar göçerlerin yerleşik hayata geçmesi sağlanmıştır.

Not: Yukarıdaki örnek cevapları anlamsal olarak barındıran cümle, kavram veya farklı ifadeler doğru cevap olarak kabul edilir. Tam ve doğru yanıtla ilişkili olan tüm ifadeler tam puanla değerlendirilir. Verilen cevaplardan bir madde yazan öğrenciye 10 tam puan verilir.